

Handlingsprogram 2023-2026 for Lier kommune, Arbeiderpartiets forslag til vedtak:

1. Økonomiske rammer

- 1.1. De økonomiske rammer, som fremgår av kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlingsprogramperioden.
- 1.2. Rammer årsbudsjett 2023
Rammer for hvert utvalg fastsettes i samsvar med kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, justert for endringer i vedtaket.
- 1.3. Skatt
Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen.
- 1.4. Låneopptak
Lier kommune tar opp 319,862 millioner kroner i lån til finansiering av investeringer jf. Kommunelovens § 14-15 første ledd.

Formidlingslån
Det planlegges å ta opp intill 100 millioner kroner i formidlingslån Formidlingslån tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.
- 1.5. Likviditet
Driftskreditt på 100 mill kr. i DNB videreføres i 2023.
Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2022.
- 1.6. Egenbetalinger, gebyrer og avgifter
Ordningene fastsettes slik de fremgår av ”Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger” i kommunedirektørens tilleggsinnstilling.

1.7. Endringer i tilleggsinnstilling

Følgende rammeendringer legges inn i tillegg til beslutningsgrunnlaget.

Endringer i driftsbudsjettet

Beløp i 1000	Handlingsprogram			
	2023	2024	2025	2026
Endringer i tilleggsinnstillingen				
1 Endring skatt og rammetilskudd	-89 691	-89 691	-89 691	-89 691
2 Lønns-, pris-, og inntektsvekst	68 394	68 394	68 394	68 394
3 Pensjon	-1 373	-1 373	-1 373	-1 373
4 Redusert utbytte (ekstrautbytte)	10 000	5 000	0	0
5 Økning strømpriser	6 000	6 000	6 000	6 000
6 forsikringer	200	200	200	200
7 forvaltningsrevisjon	565	565	565	565
Tiltak i statsbudsjettet				
8 Statsbud - Basistilskudd Fastleger	2 400	2 400	2 400	2 400
9 Statsbud - Gratis deltids plass SFO helårsvirkning	4 383	4 383	4 383	4 383
10 Statsbud - Barnehage redusert makspris	1 820	1 820	1 820	1 820
11 Statsbud - Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-265	-265	-265	-265
12 Statsbud - Gratis barnehageplass fra tredje barn i familien	111	111	111	111
13 Statsbud - Gevinster knyttet til nytt prøvegjennomføringssystem i skolen	-60	-60	-60	-60
14 Statsbud - Utdanningsdirektoratet overtar ansvaret for tilsyn med private barnehager	-25	-25	-25	-25
15 Statsbud - Barnekoordinator – helårseffekt	415	415	415	415
16 Statsbud - Drift av nasjonale e-helseløsninger i 2023	48	48	48	48
17 Statsbud - Endringer i sosialhjelp	-106	-106	-106	-106
18 Statsbud - Barnevernsreform og samværsplan	2 552	2 552	2 552	2 552
Endring finans og netto driftsresultat				
19 Renter	252	549	476	333
20 Avdrag	0	559	588	439
21 Overføring til investering	10 480	-76	-132	160
22 Avsetning disposisjonsfond	-16 100	-1 400	3 700	3 700
Sum Endringer	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

Det foreslås ingen endringer i investeringsbudsjettet

Endringer i tekstdokumentet

Følgende kapitler og vedlegg i beslutningsgrunnlaget endres iht. tilleggsinnstillingen:

- Avsnitt om huseiergebyrer
- Vedlegg 5 Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- Vedlegg 6 Selvkostoversikt
- Vedlegg 7 Tilskuddssatser for ordinære ikke-kommunale barnehager

1.10 Rammeendringer

Endringer i driftsbudsjettet

1000 kr.	2023	2024	2025	2026
Velferdsteknologi - lisenser og drift	500	200	200	200
Styrke grunnbemanning - flere faste heltidsstillinger HOV	6 000	10 000	10 000	10 000
Drift av korttidsplasser Liertun – flere plasser	3 000	3 000	3 000	3 000
Innføring av timeregisteringssystem byggesak (skyløsning) – lisenser og drift	100	100	100	100
Kulturskolen – div. tiltak	1 250	1 270	1 280	1 350
Renter og avdrag – låneopptak investeringer	462	3 211	8 315	13 095
Reduksjon driftskostnader bruk av velferdsteknologi			-2 250	-2 250
Reduksjon kjøp av korttidsplasser	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kjellstad gård – skyves på	-4 000	-4 000		
Økt anslag skatteinntekter	-4 312	-5 781	-6 127	-10 435
Redusert sykefravær, overtid og vikarbruk - HOV	-2 000	-3 000	-4 000	-5 000
Avsetning til disp.fond		-4 000	-9 518	-9 060
Sum	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

1000 kr.	2023	2024	2025	2026
Tranby skole	5 000	100 000	100 000	100 000
Velferdsteknologi	3 000	3 000	-3000	-3000
Innføring timeregisteringssystem byggesak	1 000			
Sum	9 000	103 000	97 000	97 000

2. Generelle føringer

- 2.1. Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker. Avvik skal meldes fortløpende i månedsrapporten og senest ved behandling av tertialrapport/årsregnskap.
- 2.2. Lier kommunes visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» legges til grunn for arbeid i alle sektorer. Hele Lier tas i bruk ved at det legges til rette for å bo i hele kommunen og opprettholde tjenestetilbud som bl.a. skole- og barnehagetilbud nær der folk bor.
- 2.3. Følgende økonomiske forutsetninger legges til grunn for økonomiarbeidet i perioden for å sikre en sunn økonomi:
 - Netto driftsresultet i % av inntektene på 1,75 %.
 - Disposisjonsfond på minimum 10 % av driftsinntektene.
 - Gjeldsgrad for gjeld eksklusive selvkostprosjekter på under 70 % av driftsinntektene.

2.4. Behandling av detaljbudsjett for kommunale foretak

- Lier eiendomsselskap KF får i kommunens handlingsprogram vedtak om internhusleie og eierbidrag (avskrivninger).
- Lier Vei, Vann og Avløp KF får i kommunens handlingsprogram vedtak om budsjettramme Vei.
- Detaljbudsjett for de kommunale foretakene vises ikke i kommunens handlingsprogram men vedtas kun av foretakenes styrer

3. Verbalvedtak - Oppdrag, tiltak mv.

3.1. Lier kommune vedtar modell for seriøsitetsskrav

1. Lier kommune baserer sine seriøsitetsskrav til Viken- modellen som vedtatt av Viken Fylkeskommune 17.2.2021. Modellen innføres der det lovmessig mulig og proporsjonalt. Modellens vilkår fremgår av Viken Fylkeskommunes hjemmesider: <https://viken.no/om-fylkeskommunen/planer-og-rapporter/viken-modellen-et-anstendig-arbeidsliv>

I tillegg innføres punkt 10, utvidet skatteattest, fra kommunedirektørens forslag til modell (slik det fremkommer av saken/tabellen).

2. Seriøsitetsskravene til Viken- modellen innføres i bygg- og anleggsentrepriser, i virksomhet som utfører renholdstjenester etter forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester, uansett beløp.

3. Kommunedirektøren legger fram en evaluering av modellen innen utgangen av 2024

3.2. Kommunestyret vedtar at evt. nye barnehager som bygges i HP-perioden skal være kommunale, samt går i dialog med aktuelle andelsbarnehager for eventuelle aktuelle overtakelser.

3.3. For Fjordbyen skal kommunen etablere kommunal(e) barnehage(r) i nærområdet, i takt med utbyggingen og kommunens øvrige barnehagebehov.

3.4. Lier kommune går aktivt og tydelig i dialog med Viken Fylkeskommune for bedre busstilbud i hele bygda, særlig mellom Ytre Lier og Lierbyen, i tråd med vedtatt innspill til samferdselsplan for Viken fylkeskommune i 2021.

3.5. Lier kommune går aktivt og tydelig i dialog med Viken Fylkeskommune for bedre overgang mellom buss og tog, både ved Lier stasjon og Brakerøya, samt flere pendlerparkeringsplasser ved kollektivknutepunktene. Ses i sammenheng med forrige punkt, Lier kommune sitt innspill til samferdselsplan for Viken.

3.6. Lier kommune skal jobbe aktivt for å bidra til at flere kommer inn på boligmarkedet. Kommunen må gjøre allmenn kjent og være aktive i å markedsføre muligheter, dette innebærer tydeliggjøring av hvem som kan veilede gjennom de

ulike mulighetene som Husbanken, startlån, leie til eie osv. Sikre at kommunens handlingsrom i forhold til husbanken og muligheten for kommunen som garantist benyttes fullt ut.

- 3.7. Lier kommune skal i Fjordbyen aktivt bruke sin rolle som planmyndighet for til å sikre boliger for alle i områdeplanen og i de påfølgende reguleringsplaner.
- 3.8. Lier kommune innfører tillitsmodell i hjemmetjenesten.
Gi tjenestebrukere og medarbeidere muligheten til sammen å finne de beste omsorgsløsningene, og utvikle en bedre hjemmetjeneste. Partene inviteres til dialog og prosjektutvikling.
- 3.9. Lier kommune revurderer handlingsreglene
Kommunens økonomiske måltall og handlingsregler bør revideres med jevne mellomrom fordi kommunens økonomiske situasjon og utfordringer endres over tid. Det må sikres at måltall og handlingsregler relevante, og sak om dette legges frem og behandles i god tid før HP-prosess 2024-2027.
- 3.10. Lier kommune setter i gang arbeid for å se på alternativ lokasjon for Lierbyen seniorsenter.
Seniorsentrene er tilbud som er av stor betydning for folkehelsen for eldre. Dagens lokaler i Lierbyen er for små og lite hensiktsmessig sammenlignet med f.eks. på Tranby. Det står per i dag tomme lokaler flere steder, kommunedirektøren gis i oppdrag å undersøke alle disse mulighetene og legge frem sak.
- 3.11. Støyskjerming ved Gullaug skole og kunstgressbanen må gjennomføres
Det foreligger en vedvarende alvorlig støyforurensningssituasjon på Gullaug skole med sin ubeskyttede nærhet til trafikkstøyen fra E134. Dette gjelder særlig skolens uteområder mot E134, hvor det nå også er etablert ny fotballbane.
Kommunedirektøren skal iverksette tiltak for støyskjerming av dette området, utover den nå nedsatte fartsgrensningen på E134.
- 3.12. Lier kommune søker tilskudd til arbeid med klimatilpasning i 2023
<https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/TilskuddKlimatilpasningstiltakSkjema/Startside/Index?s%C3%B8knadstypelid=32>
Dette kobles det til prosjektet "Klimaomstilling i matnæringen", der Lier kommune har uttalt mål om å bli en foregangskommune for klimasmart matnæring.
- 3.13. Lier kommune kjøper et stort antall plasser av private innen helse og velferd. Det legges frem sak med oversikt over antall plasser, kostnad og tidsperspektiv for bruk av plassen, med beregning for hva det vil koste å investere og drifte i kommunal regi. Av saken må det tydelig fremgå hvilke plasser som kjøpes av store kommersielle selskap og mindre, ideelle foretak.